

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๖/๑๙๕๔

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๓๐ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติโครงการเช่ารถโดยสารประจำทางปรับอากาศพลังงานสะอาด (EV) ขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๙๖๒๔ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๘

ตามที่กระทรวงคมนาคมขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง ขออนุมัติโครงการเช่า
รถโดยสารประจำทางปรับอากาศพลังงานสะอาด (EV) (โครงการฯ) ขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่าข้อเสนอโครงการฯ ของกระทรวงคมนาคม มีสาระสำคัญคงเดิม
ตามที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สภาฯ) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๘
และความเห็นของสำนักงานฯ เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๘ ในการนี้ สำนักงานฯ จึงขอยืนยันความเห็นของ สภาฯ
เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบโครงการฯ จำนวน ๑,๕๒๐ คัน ระยะเวลา ๗ ปี วงเงิน
๑๕,๓๕๕.๖๐ ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินงบประมาณแผ่นดิน ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ เนื่องจากการจัดหา
รถโดยสารประจำทางปรับอากาศพลังงานสะอาด (รถโดยสาร EV) เพื่อทดแทนรถโดยสารธรรมดาของ ขสมก.
ที่ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการลดภาระค่าใช้จ่ายเชื้อเพลิงและค่าซ่อมบำรุงรักษาของ ขสมก.
ในปัจจุบันภายใต้แผนขับเคลื่อนกิจการ ของ ขสมก. (ฉบับปี ๒๕๖๖) ตามมติคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๗ รวมทั้งช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการของ ขสมก. ให้เป็นไป
ตามหลักเกณฑ์การต่ออายุใบอนุญาตในเส้นทางปฏิรูปที่ ขสมก. ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการขนส่ง
ทางบกกลาง ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ประชาชนหันมาใช้บริการสาธารณะเพิ่มขึ้น รวมทั้งลดผลกระทบจากมลพิษ
ทางอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
ตามข้อเสนอของกระทรวงคมนาคม เห็นควรให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณากำหนดเป็นเงื่อนไขของโครงการฯ
และให้กระทรวงคมนาคม รายงานผลการดำเนินการดังกล่าวต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบก่อนดำเนินการโครงการฯ ดังนี้

๑.๑ ขสมก. ต้องดำเนินการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
ข้อกำหนดและเงื่อนไขเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ให้เช่าและ ขสมก. ให้เกิดความชัดเจน
 อาทิ จำนวน สภาพรถโดยสาร สถานีอัดประจุไฟฟ้า และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ที่มีความพร้อมใช้งานตลอดอายุ
สัญญาในอัตราร้อยละ ๑๐๐ ตามสมมติฐานของโครงการ หน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการรถโดยสาร
สถานีอัดประจุไฟฟ้า และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องทดแทนในกรณีที่มีการเกิดอุบัติเหตุ และขอบเขตภาระค่าใช้จ่าย
และกรอบระยะเวลาที่ใช้ในการรื้อถอนสถานีอัดประจุไฟฟ้าเมื่อสิ้นสุดสัญญา รวมถึงความเหมาะสมในการกำหนด
เงื่อนไขการให้ ขสมก. มีสิทธิ์ซื้อซากรถโดยสารซึ่งครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนและกำจัดซากแบตเตอรี่

/ที่หมดอายุ...

ที่หมดอายุการใช้งานเมื่อสิ้นสุดสัญญา และกำหนดให้มีการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคนิคของรถโดยสาร EV และสถานีอัดประจุไฟฟ้าให้แก่บุคลากร ขสมก. ทั้งในส่วนของพนักงานขับรถและพนักงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถใช้งานรถโดยสาร EV และสถานีอัดประจุไฟฟ้าได้อย่างเต็มศักยภาพ

๑.๒ ขสมก. ต้องพิจารณาศึกษาและถอดบทเรียน/ประสบการณ์การนำรถโดยสาร EV มาใช้ในการให้บริการสาธารณะของต่างประเทศ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการให้บริการในลักษณะเดียวกัน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวรถโดยสาร สถานีอัดประจุไฟฟ้า และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ที่จะอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ให้เช่ารถโดยสาร

๑.๓ ขสมก. ต้องพิจารณาดำเนินการให้มีการเปิดกว้างให้เอกชนเข้าร่วมแข่งขันอย่างเป็นธรรม เพื่อให้การใช้จ่ายเงินลงทุนของโครงการฯ เป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

๑.๔ ขสมก. ต้องพิจารณาปรับแผนการบริหารจัดการรถในฝูง (Fleet) ในเส้นทางเดินรถของ ขสมก. เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนผู้ใช้บริการที่อาจจะมีภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพิ่มขึ้นจากการปรับอัตราค่าโดยสารของรถโดยสารที่จัดหาในครั้งนี้อย่างเฉพาะกลุ่มรายได้ปานกลาง นักเรียน/นักศึกษา หรือพิจารณากำหนดมาตรการลดผลกระทบต่อผู้ใช้บริการดังกล่าว อาทิ การจัดทำบัตรรายเดือน รายสัปดาห์ เพื่อช่วยบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว

๑.๕ ขสมก. ต้องพิจารณากำหนดแนวทางการปลดระวางรถโดยสารธรรมดา จำนวน ๑,๕๒๐ คัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำมาใช้งานเป็นรถโดยสารสาธารณะอันจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในเขตเมือง

๑.๖ ขสมก. จำเป็นต้องเสนอขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ โครงการจัดซื้อรถโดยสารใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) จำนวน ๓,๑๘๓ คัน เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอโครงการฯ ในครั้งนี้

๒. เห็นควรให้กระทรวงคมนาคมกำกับให้ ขสมก. ดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดการรถโดยสารทดแทนรถโดยสารที่จัดหาในโครงการฯ ก่อนสิ้นสุดสัญญาอย่างน้อย ๓ ปี เพื่อให้ ขสมก. สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง สำหรับการจัดการรถโดยสารเพิ่มเติมในระยะต่อไป เห็นควรให้ ขสมก. คำนึงถึงการจัดการรถโดยสารที่จะสนับสนุนนโยบายการเพิ่มสัดส่วนการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ (Local Content) และการถ่ายโอนเทคโนโลยีสมัยใหม่แก่ผู้ประกอบการไทย

๓. นอกจากนี้ เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปอย่างรอบคอบและมีประสิทธิภาพ รวมถึงสนับสนุนนโยบายของรัฐ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เห็นควรมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ เนื่องจากข้อเสนอโครงการฯ มีความแตกต่างจากแนวทางการลดค่าใช้จ่ายบุคลากรที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนกิจการ ขสมก. ซึ่งเป็นผลจาก ขสมก. ยังขาดความชัดเจนในการลงทุนระบบ E-ticket ซึ่งอาจจะทำให้ ขสมก. ไม่สามารถลดค่าใช้จ่ายบุคลากรได้ จึงเห็นควรให้ ขสมก. พิจารณาปรับแผนขับเคลื่อนกิจการโดยเฉพาะในส่วนทางเลือกในการลดค่าใช้จ่ายบุคลากรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันเสนอคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป

๓.๒ กระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร เร่งดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ โดยเฉพาะในส่วนของการเร่งพิจารณา ดำเนินการเร่งรัดการพัฒนาระบบตั๋วร่วมและโครงสร้างอัตราค่าโดยสารร่วมให้ครอบคลุมการเดินทางในระบบขนส่ง สาธารณะรอง (Feeder System) ทั้งในส่วนของการโดยสารประจำทางและเรือโดยสาร เพื่อให้การลงทุนพัฒนา ระบบบัตรโดยสาร E-ticket ของผู้ประกอบการดังกล่าวเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถ ช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

๓.๓ กรมการขนส่งทางบกเร่งพิจารณาศึกษาเพื่อทบทวนหลักเกณฑ์การกำหนด จำนวนรถโดยสารในแต่ละเส้นทางให้เกิดความชัดเจน เพื่อให้ผู้ประกอบการทุกรายสามารถให้บริการได้ภายใต้ ระดับคุณภาพการให้บริการบนมาตรฐานเดียวกัน ควบคู่กับการพิจารณายกระดับความเข้มข้นในการกำกับดูแล ผู้ประกอบการให้ปฏิบัติตามประกาศและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยการให้ความสำคัญ กับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลการกำกับดูแลกิจการเพิ่มขึ้น อาทิ การกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ประกอบการ ติดตั้งระบบ Fleet Management ร่วมกับระบบ GPS และกล้อง CCTV

๓.๔ กรมการขนส่งทางบกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรุงเทพมหานครพิจารณา กำหนดแนวทางการบูรณาการแผนการลงทุน/ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการระบบขนส่ง สาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลอย่างเป็นระบบ อาทิ การบูรณาการข้อมูลระบบขนส่ง สาธารณะทั้งหมดผ่านแอปพลิเคชันเดียว (Single application) การกำหนดมาตรฐานของป้ายรถประจำทาง การพัฒนาทางเดินเชื่อมต่อระหว่างระบบขนส่งสาธารณะ

๓.๕ กระทรวงคมนาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการกำกับ กิจการพลังงาน กรมธุรกิจพลังงาน พิจารณากำหนดแนวทางกำกับดูแลธุรกิจและบริการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ รถโดยสาร EV เป็นการเฉพาะ อาทิ สถานีอัดประจุไฟฟ้า เพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชน นอกจากนี้ ควรดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่มีภารกิจในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาทิ กรุงเทพมหานคร เพื่อจัดทำแนวทางการบริหารการเผชิญเหตุและการช่วยเหลือผู้โดยสาร (Crisis Management) ทั้งภายในและภายนอกรถโดยสาร EV เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันในสถานการณ์ ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดนุชา พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

โทร ๐ ๒๒๘๒ ๔๑๖๐ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๘๖๐

Email: Sukit@nesdc.go.th